
Broedseizoen en verslag nestkasten Golfbaan Welschap 2012

Wil de Veer

Foto: Wil de Veer

Koud voorjaar 2013

Oostenwind zorgde voor Siberische koude in Nederland.

Het voorjaar van 2013 was uitzonderlijk koud in Noord-Europa, De Centraal Nederland temperatuur is de laagste sinds 1984 en de op 10 na laagste van de eeuw. Vooral maart was koud: in centraal Nederland was maart

2013 de koudste sinds 1962. De koude lucht werd met een uitzonderlijk sterke en standvastige stroming vanuit Siberië aangevoerd. Het afwijkende stromingspatroon lijkt zover bekend puur toeval en domme pech voor wie naar warm voorjaarsweer verlangt.

Conclusies

Het koude en droge weer van het voorjaar 2013 is in eerste instantie veroorzaakt door een omkering van de luchtdrukverdeling boven de Atlantische Oceaan en Europa. Hierdoor werd van februari tot half april met een aanhoudende oostenwind koude lucht uit Siberië naar Noord Europa aangevoerd. De koudere gebieden op de kaart werden door zachtere gecompenseerd, zodat er geen effect zichtbaar was op de wereldgemiddelde

landtemperatuur. De oorzaken van de abnormale luchtdrukverdeling zijn niet bekend. Een simpel verband met de klimaatverandering of afname van zee-ijs is niet te geven. Voorlopig schrijven we het aan het toeval toe. In de tweede helft van april en mei was het aan de kusten van de Noordzee en Oostzee nog wat kouder door het koude zeewater. (Bron KNMI)

Broedseizoen 2013 Golfbaan Welschap

In januari en februari is er met geluidsnabootsing gecontroleerd of de bosuil aanwezig was. Zowel op de golfbaan als in de directe omgeving werd geen exemplaar gehoord. Wat de reden is dat de bosuil de laatste jaren niet in de omgeving van de golfbaan gebroed heeft is mij een raadsel.

In februari 2013 zijn de twee ijsvogelwanden gereedgemaakt voor het nieuwe broedseizoen. Helaas is de ijsvogel niet tot broeden gekomen en werd de soort lange tijd niet meer gezien.

Een paartje futen is enige tijd aanwezig geweest maar heeft niet gebroed. De winterkoning, zwarte kraai, fazant, dodaars, wilde eend, waterhoen, meerkoet, kleine karekiet, sperwer, grote bonte specht en groene specht hebben ook op de golfbaan gebroed en bij alle soorten zijn jongen uitgevlogen.

Op de golfbaan verbleven tijdens de winterperiode 2012/2013 veel sijen en putters, Enkele keren werden er kramsvogels en koperwieken gespot. Soorten die vaak werden gesignaleerd waren: buizerd, havik, blauwe reiger, aalscholver, kuifeend, tafeleend, scholekster (met juvenielen), kokmeeuw, kleine bonte specht, houtduif, Turkse tortel, witte kwikstaart, heggenmus, merel, zanglijster, grote lijster, zwartkop, tjiftjaf, fitis, goudhaan, staartmees, kuifmees, zwarte mees, gaai, ekster, roodborst, vink en groenling. De fazant doet het ook zeer goed en er werden weer veel jongen gesignaleerd.

Nestkasten

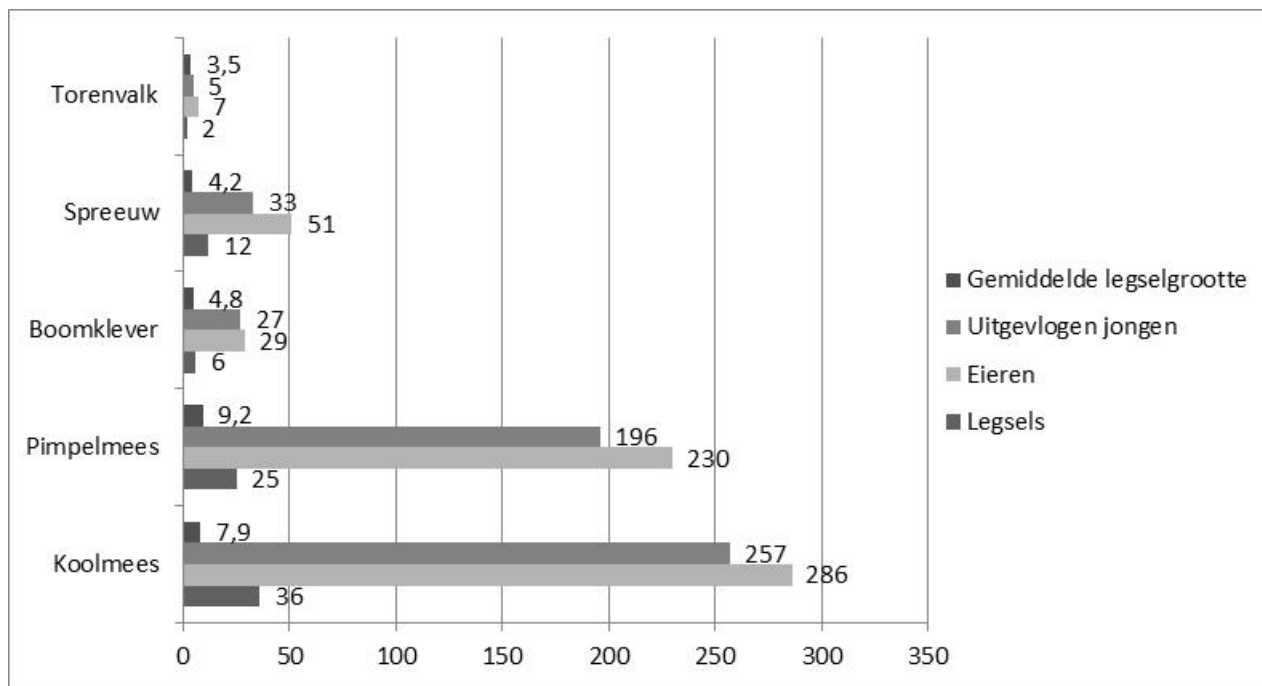
In totaal hangen er 126 kasten waar de vogels gebruik van kunnen maken. In 92 kasten werd een broedsel aangetroffen. Elke kast is drie keer gecontroleerd. Vanwege het grote aantal kasten worden de eerste twee ronden verdeeld over twee sessies in dezelfde week.

Als we naar het aantal uitgevlogen jongen kijken sinds 2005 dan ziet het er als volgt uit,

op volgorde van beste jaar: 2010 – 768; 2005 - 716; 2006 - 652; 2011 – 651; 2012 – 586; 2013 – 526; 2009 – 525; 2008 – 521; 2007 – 499.

Van vijf soorten worden uitgebreide gegevens vermeld (zie grafiek 1).

Voor het tweede jaar is de bonte vliegenvanger niet aanwezig geweest.

▲ Grafiek 1. Gegevens 2013

Koolmees

De koolmees heeft het goed gedaan, met 36 (39 in 2012) eerste broedsels. Evenals in 2011 en 2012 waren er geen tweede broedsels. Het gemiddelde broedsucces was ongeveer 90%.

Pimpelmees

De pimpelmees heeft het met 25 broedsels weer minder gedaan. In 2012 waren er 29 broedsels. Opvallend dat zowel de koolmees als de pimpelmees evenals vorig jaar geen tweede broedsels hadden. Het gemiddelde broedsucces was iets meer dan 85%.

Spreeuw

De spreeuw heeft in 12 kasten (11 in 2012) met succes jongen grootgebracht. Het broedsucces was ongeveer 60%. In totaal zijn er 51 (42) eieren gelegd. Er waren ook hier geen tweede legsel. Er zijn 33 jongen uitgevlogen. Opvallend was een legsel van acht eieren. Waarschijnlijk een legsel van twee vrouwtjes. Alle eieren zijn uitgekomen maar de jongen lagen dood in het nest. Oorzaak is niet bekend.

De spreeuw is op een golfbaan zeer waardevol omdat deze o.a. de larven van de meikevers

uit de green haalt. Daarom hangen wij de spreeuwenkasten dicht bij de "greens". De spreeuw trekt namelijk de larven recht uit het gras zonder dit te beschadigen. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de merel, kraai, kauw en ekster die het gras wegtrekken om bij de larven te komen.

Boomklever

De boomklever maakt ieder jaar gebruik van de nestkasten. Dit jaar waren er zes broedsels (5). Er waren geen tweede broedsels, maar dit is bij deze soort meestal het geval. Het broedsucces was 95%. In totaal zijn er 29 (28) eieren gelegd. In een nest werden twee dode jongen aangetroffen. Doodsoorzaak is niet bekend.

Torenvalk

Voor het tweede jaar was er een broedsel van de torenvalk in een nestkast. In twee verschillende kasten werd gebroed waarbij opgemerkt dat met een broedsel pas veel later werd begonnen. Oorzaak is waarschijnlijk de langdurige gevechten met kauwen om de kast. In laatstgenoemde kast is maar een jong uitgevlogen.

Kolom1	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Totaal	Gemiddeld
Koolmees	350	298	253	275	252	390	251	327	257	2653	294,7
Pimpelmees	274	269	196	219	244	300	314	210	196	2222	246,8
Spreeuw	35	38	24	21	29	55	65	8	41	316	35,1
Bonte vliegenvanger	43	27	26	6	0	9	14	0	0	125	13,8
Boomklever								13	27	40	20
Torenavalk								4	5	9	4,5
Zwarte mees	14	20	0	0	0	14	7	0	0	55	6,1
Totaal	716	652	499	521	525	768	651	562	526	5420	

▲ Tabel 1. Gegevens van 2005 t/m 2013 zowel totalen als gemiddelden.

Opgemerkt bij Tabel 1 dat de nestkasten van de boomklever nooit werden geopend. Op verzoek van de stichting NESTKAST hebben we dit vanaf 2012 wel gedaan.

In negen jaar zijn er meer dan 5400 jongen uitgevlogen, met de koolmees als succesvolste! Zoveel uitgevlogen jongen mag een succes worden genoemd voor het nestkastenproject op Golfbaan Welschap. Dit succes is niet alleen te danken aan het

ophangen van nestgelegenheid maar het bijvoeren van de vogels in de winter moet zeker worden vermeld. Door sponsoring van diverse Golfers en de eigenaar van de golfbaan is dit mogelijk.

Het beste jaar was 2010 met totaal 768 uitgevlogen jongen, het slechtste jaar was 2007 met 499 uitgevlogen jongen.

Nestkasten

De metselbijen hebben dit jaar veelvuldig gebruikgemaakt van de speciale houtblokken. Evenals vorig jaar werd er weer groot aantal eekhoorns gezien en er werden ook jongen waargenomen. Diverse soorten salamanders werden gezien, waarvan sommige juveniele. De bruine kikker was massaal aanwezig.

Andere soorten zoogdieren die werden gezien zijn: egel, mol en konijn.

Van de rode bosmieren lagen er twee nesten van de Formica rufa (Behaarde rode bosmier). Naar nesten is niet gezocht. ■